

De Heilige Stoel

BOODSCHAP VAN DE HEILIGE VADER VOOR DE 5e WERELDDAG VOOR GROOTOUDERS EN OUDEREN 2025

[27 juli 2025].

Zalig zij die de hoop niet verloren hebben (vgl. Sir 14,2)

Beste broeders en zusters,

Het jubileum dat we nu vieren helpt ons te beseffen dat hoop een voortdurende bron van vreugde is, ongeacht onze leeftijd. Als die hoop ook nog eens is getemperd door vuur in de loop van een lang leven, blijkt het een bron van diep geluk.

De Heilige Schrift biedt ons vele voorbeelden van mannen en vrouwen die de Heer pas laat in hun leven riep om een rol te spelen in zijn verlossingsplan. We kunnen denken aan Abraham en Sara, die, gevorderd in leeftijd, het moeilijk vonden om te geloven toen God hen een kind beloofde. Hun kinderloosheid leek hen elke hoop voor de toekomst te ontnemen.

De reactie van Zacharia op het nieuws van de geboorte van Johannes de Doper was niet anders: "Hoekan dit? Ik ben een oude man en mijn vrouw is gevorderd in jaren" (Lc 1:18). Ouderdom, onvruchtbaarheid en lichamelijk verval blokkeerden blijkbaar elke hoop op leven en vruchtbaarheid in deze mannen en vrouwen. De vraag die Nikodemus aan Jezus stelde toen de Meester met hem sprak over "opnieuw geboren worden" lijkt ook puur retorisch: "Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Kan hij voor de tweede keer in de moederschoot komen en geboren worden?" (Joh 3,4). Maar telkens als we denken dat de dingen niet kunnen veranderen, verrast de Heer ons met een reddende kracht.

Ouderen als tekenen van hoop

In de Bijbel laat God herhaaldelijk zijn zorg zien door zich tot mensen op latere leeftijd te wenden. Dit was niet alleen het geval bij Abraham, Sarah, Zacharia en Elizabeth, maar ook bij Mozes, die geroepen werd om zijn volk te bevrijden toen hij al tachtig jaar oud was (vgl. Ex. 7:7). God leert ons zo dat ouderdom in zijn ogen een tijd van zegen en genade is en dat ouderen voor hem de eerste getuigen van hoop zijn. Augustinus vraagt: "Wat bedoelen we met ouderdom?" Hij vertelt ons dat God zelf de vraag beantwoordt: "Laat uw kracht falen, zodat mijn kracht in u kan blijven, en u met de apostel kunt zeggen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik sterk'" (Super Ps. 70,11). Het toenemende aantal ouderen is een teken van de tijd dat we moeten onderscheiden om dit moment van de geschiedenis goed te kunnen interpreteren.

Het leven van de Kerk en de wereld kan alleen begrepen worden in het licht van het verstrijken van de generaties. Ouderen omarmen helpt ons te begrijpen dat het leven meer is dan alleen het huidige moment en niet verspild mag worden aan oppervlakkige ontmoetingen en vluchtige relaties. In plaats daarvan wijst het leven ons voortdurend naar de toekomst. In het boek Genesis vinden we de ontroerende episode van de zegen die de oude Jakob geeft aan zijn kleinkinderen, de zonen van Jozef; zijn woorden zijn een oproep om hoopvol naar de toekomst te kijken, als de tijd waarin Gods beloften zullen worden vervuld (vgl. Gen 48:8-20). Als het waar is dat de zwakte van de ouderen de kracht van de jongeren nodig heeft, dan is het net zo waar dat de onervarenheid van de jongeren het getuigenis van de ouderen nodig heeft om met wijsheid aan de toekomst te bouwen. Hoe vaak zijn onze grootouders voor ons voorbeelden geweest van geloof en toewijding, burgerzin en sociale betrokkenheid, geheugen en volharding in beproevingen! De kostbare erfenis die zij ons met hoop en liefde hebben nagelaten zal altijd een bron van dankbaarheid en een oproep tot volharding zijn.

Tekenen van hoop voor ouderen

Sinds de Bijbelse tijd wordt het Jubeljaar gezien als een tijd van bevrijding. Slaven werden bevrijd, schulden werden kwijtgescholden en land werd teruggegeven aan de oorspronkelijke eigenaars. Het Jubeljaar was een tijd waarin de door God gewilde sociale orde werd hersteld en ongelijkheden en onrechtvaardigheden die zich in de loop der jaren hadden opgehoopt, werden rechtgezet. Jezus riep deze momenten van bevrijding op toen hij in de synagoge van Nazareth goed nieuws verkondigde aan de armen, zicht voor de blinden en vrijheid voor gevangenen en onderdrukten (vgl. Lc 4,16-21).

Als we naar de ouderen kijken in de geest van dit Jubeljaar, zijn we geroepen om hen te helpen bevrijding te ervaren, vooral van eenzaamheid en verlatenheid.

Dit jaar is een geschikte tijd om dat te doen. Gods trouw aan zijn beloften leert ons dat er een zegen is in de ouderdom, een authentieke evangelische vreugde die ons inspireert om de barrières van onverschilligheid te doorbreken waarin ouderen zich vaak opgesloten voelen. Onze samenlevingen, overal ter wereld, raken er maar al te gewend aan om dit belangrijke en verrijkende deel van hun leven te laten marginaliseren en vergeten.

Gezien deze situatie is er een ommekeer nodig die gemakkelijk te zien is in het nemen van verantwoordelijkheid door de hele Kerk. Elke parochie, vereniging en kerkelijke groep is geroepen om een hoofdrolspeler te worden in een 'revolutie' van dankbaarheid en zorg, die teweeggebracht moet worden door regelmatige bezoeken aan ouderen, het creëren van netwerken van steun en gebed voor hen en met hen, en het smeden van relaties die hoop en waardigheid kunnen teruggeven aan hen die zich vergeten voelen. Christelijke hoop spoort ons altijd aan om meer te durven, om groot te denken, om ontevreden te zijn met de dingen zoals ze zijn. In dit geval spoort het ons aan om te werken aan een verandering die de waardering en genegenheid kan herstellen waar ouderen recht op hebben.

Daarom wilde [paus Franciscus](#) dat de Werelddag van Grootouders en Ouderen in de eerste plaats gevierd zou worden door ouderen op te zoeken die alleen wonen. Om deze reden kunnen degenen die niet in staat zijn om naar Rome te komen op bedevaart tijdens dit Heilig Jaar "de Jubelaflaat verkrijgen als ze, gedurende een passende hoeveelheid tijd, ouderen bezoeken die alleen zijn... en in zekere zin een bedevaart maken naar Christus die in hen aanwezig is (vgl. Mt 25,34-36)" (APOSTOLIC PENITENTIARIS, Normen voor de toekenning van de Jubeljaar Aflaat, III). Een bejaarde bezoeken is een manier om Jezus te ontmoeten, die ons bevrijdt van onverschilligheid en eenzaamheid.

Als ouderen kunnen we hopen

Het boek Sirach noemt hen gezegend die de hoop niet verloren hebben (vgl. 14:2). Misschien zijn we geneigd, vooral als ons leven lang is, om niet naar de toekomst te kijken maar naar het verleden. Maar, zoals [paus Franciscus](#) schreef tijdens zijn laatste ziekenhuisopname, "ons lichaam is zwak, maar toch kan niets ons ervan weerhouden om lief te hebben, te bidden, onszelf te geven, er voor elkaar te zijn, in geloof, als lichtende tekenen van hoop" ([Angelus](#), 16 maart 2025). We bezitten een vrijheid die geen enkele moeilijkheid ons kan ontnemen: het is de vrijheid om lief te hebben en te bidden. Iedereen, altijd, kan liefhebben en bidden.

Onze genegenheid voor onze dierbaren - voor de vrouw of man met wie we zo'n groot deel van ons leven hebben doorgebracht, voor onze kinderen, voor onze kleinkinderen

die onze dagen opvrolijken - vervaagt niet als onze kracht afneemt. Sterker nog, hun eigen genegenheid doet onze energie vaak herleven en brengt ons hoop en troost.

Deze tekenen van levende liefde, die hun wortels in God zelf hebben, geven ons moed en herinneren ons eraan dat "zelfs als onze uiterlijke zelf wegkwijnt, onze innerlijke zelf van dag tot dag vernieuwd wordt" (2 Kor 4:16). Laten we, vooral nu we ouder worden, vol vertrouwen op de Heer vooruitgaan. Mogen we elke dag vernieuwd worden door onze ontmoeting met Hem in gebed en in de heilige Mis. Laten we het geloof dat we al zoveel jaren beleven liefdevol doorgeven in ons gezin en in onze dagelijkse omgang met anderen. Mogen we God altijd prijzen voor zijn goedheid, eenheid cultiveren met onze dierbaren, ons hart openen voor hen die ver weg zijn en in het bijzonder voor hen die in nood verkeren. Zo zullen we tekenen van hoop zijn, ongeacht onze leeftijd.

Uit het Vaticaan, 26 juni 2025

Paus Leo XIV

Copyright© Dicasterie voor Communicatie - Libreria Editrice
Vaticana